

Nr 26.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1925 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående återlämnande av visst kronan tillhörigt område till Ronneby stad.

(2:a avd.)

Jordbruksutskottet har till behandling i ett sammanhang upptagit följande inom andra kammaren av herr *Törnkvist* i Karlskrona väckta, till jordbruksutskottet hänvisade motioner, nämligen

nr 179, vari hemställts, att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att till Ronneby stad och utan ersättning från stadens sida återlämna det markområde, som, jämlikt avtal av den 12 maj 1890 mellan Kungl. Maj:t och kronan å ena sidan och nämnda stad å den andra, då uppläts av staden åt kronan för militärförläggning;

nr 180, vari hemställts, att riksdagen, under förutsättning av bifall till yrkandet i nämnda motion (nr 179), måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att med Ronneby stad träffa avtal om försäljning till nämnda stad för ett pris av 1,000 kronor av det markområde, som kronan genom köpeavtal den 25 augusti 1891 förvärvade av Ronneby stad;

nr 181, vari hemställts, att riksdagen, under förutsättning av bifall till yrkandet i nämnda motion (nr 179) måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att med Ronneby stad träffa avtal om försäljning till staden för ett pris av 30,000 kronor av de å här ovan först nämnda markområde befintliga kronan tillhöriga byggnaderna.

Beträffande den motivering, som åberopats såsom stöd för dessa framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna.

Av tillgängliga handlingar i ärendet har utskottet inhämtat följande.

Emellan Kungl. Maj:t och kronan å ena och Ronneby stad å andra sidan ingicks den 12 maj 1890 ett avtal, som innehöll följande:

»Ronneby stad överlåter härmed utan ersättning för all framtid, i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 26 september 1889, till Kungl. Maj:t och kronan av den staden tillhöriga egendomen Ågården ett område, utgörande, enligt av lantmätare verkställd uträkning, 1 tunnland, 9.38 kappland skattlagd jord och i areal 16,640 kvadratmeter. Området är upptaget å en av kommissionslantmätare August Bentzer den 3 maj 1890 utarbetad karta och begränsas i norr och väster av förgreningarna utav den väg, som i sydvästlig riktning leder från 'södra bron' mot Varan, varande områdets gränser i överensstämmelse med nämnda karta å marken utstakat.

I händelse området icke längre bliver erforderligt för de i och invid Ronneby förlagda trupper, skall detsamma åter tillfalla staden.»

För utvidgande av området inköpte kronan den 25 augusti 1891 en angränsande tomt om 1,267 hektar för en köpeskilling av 1,000 kronor. Kasernetablissemanget uppfördes 1891 å förstnämnda område och användes av Blekinge bataljon till 1905, då bataljonen uppgick i Karlskrona grenadjärregemente, för vilket kaserner uppförts i Karlskrona. I anledning av att kasernbyggnaderna därefter stodo obegagnade, gjordes från stadens sida hänvändelse till arméförvaltningen om återfående av tomten samt byggnadernas förvärvande för stadens räkning. Denna hänvändelse ledde icke till något resultat. Emellertid förlades en avdelning av andra livgrenadjärregementet under ett par års tid i kasernerna, varefter de åter stodo tomma. På grund härav gjordes 1912 en ny hänvändelse till arméförvaltningen. Arméförvaltningens fortifikationsdepartement lät i anledning härav värdera byggnaderna, vilka därvid åsattes ett pris av sammanlagt 130,000 kronor, samt anmodade staden att avgiva anbud å desamma. Staden erbjöd sig då att inlösa byggnaderna för 15,000 kronor, samt att återköpa den av kronan förvärvade tomten med 1,000 kronor. Sedan byggnaderna under mobiliseringstiden 1914 tagits i anspråk för olika förläggningar, förklarade sig staden i skrivelse till Kungl. Maj:t återtaga sitt tidigare anbud, därest en tredje bataljon av Karlskrona grenadjärregemente förlades till Ronneby. Genom beslut den 5 mars 1915 förlades emellertid denna bataljon till Karlskrona, och framställningen i övrigt ledde icke heller nu till något resultat. Sedan byggnaderna från och med 1919 stått obegagnade förnyade slutligen staden genom skrivelse den 2 december 1920 sin anhållan i enlighet med det tidigare anbudet. Under utredningen i sistnämnda ärende har arméförvaltningens fortifikationsdepartement gjort gällande, att staden icke ägde rätt återbekomma området i fråga med hänsyn till att det fortfarande i viss mån tages i anspråk genom tillfälliga förläggningar från Karlskrona grenadjärregemente. Beträffande värdet av byggnaderna har den 27 december 1920 avgivits ett intyg av t. f. stadsarkitekten i Karlskrona N. O. Segerberg, som ansett, att värdet av etablissemanget tillhörande byggnader icke borde sättas lägre än till 400,000 kronor samt att, om byggnaderna skulle nedrivas, användbara materialier efter nedrivningen kunde värderas till 35,000 kronor. Staden har därefter i skrivelse den 15 april 1922 höjt sitt anbud å byggnaderna till 30,000 kronor, varefter fortifikationsdepartementet den 28 juni 1922, under förutsättning att byggnaderna kunde utan olägenhet för försvaret undvaras, tillstyrkt deras försäljning till staden för 50,000 kronor. Sedan försvarsrevisionen den 19 december 1922 yttrat sig i ärendet och därvid anfört, att då det med hänsyn till det läge, vari frågan om lantförsvarets ordnande för det dåvarande befunne sig, icke kunde med bestämdhet avgöras, huruvida i ärendet omförmälda mark och byggnader komme att framdeles bliva för försvaret erforderliga, försvarsrevisionen för det dåvarande funne sig för-

hindrad tillstyrka bifall till framställningen, har ärendet icke varit föremål för åtgärd.

Utskottet.

Motionären har genom sin hemställan uti motionen nr 179 gjort sig till tolk för ett anspråk, som Ronneby stad anser sig äga gent emot staten, nämligen anspråket att i enlighet med vad därom stipulerats uti det i motionen nämnda kontraktet den 12 maj 1890 mellan staden samt Kungl. Maj:t och Kronan återfå dispositionsrätten till det i kontraktet omförmälda jordområde. Motionären hemställer, att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att utan ersättning återlämna området till staden, varjämte uti de båda övriga motionerna jämväl yrkas bemyndigande för Kungl. Maj:t att med staden träffa avtal om försäljning på angivna villkor till staden av de å området befintliga kronan tillhöriga byggnader samt en ovanberörda jordområde angränsande tomt, som tidigare tillhört staden, men vartill kronan genom köp förvärvat äganderätt.

Utskottet anser till en början uppenbart, att riksdagen icke i den ordning motionären avsett bör fatta ståndpunkt i de framlagda frågorna, och kan utskottet därför icke biträda vad i förevarande motioner hemställts.

Emellertid har utskottet icke kunnat undgå finna det vara från det allmännas synpunkt i och för sig otillfredsställande, att ifrågavarande fastigheter sedan lång tid endast utnyttjats i den ringa mån som skett, helst som fastigheterna synas vara väl användbara för vissa andra ändamål än militära. Frågan huruvida fastigheterna vidare komma att avses för försvarsväsendet torde emellertid inom kort tid kunna vara fullt klarlagd, och prövningen av frågan om ändrad disposition av fastigheterna lär därefter icke längre komma att uppskjutas.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

- 1) att motionen II:179, icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda,
- 2) att motionen II:180 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda,
- 3) att motionen II:181 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 mars 1925.

På jordbruksutskottets vägnar:

O. NILSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 25.